

бираятъ интересите си, тръбва да гледатъ съвѣстно да изучватъ добръ всѣкой урокъ прѣзъ годината, защото само по този начинъ общитѣ прѣговори нѣма да имъ съставляватъ никаква мѫчнотия, а при това и систематически изучения прѣзъ годината учебенъ материалъ е ползотворенъ и оставя по-тайна диря въ душевния миръ.—

Обаче, за голѣмо съжаление, както по-прѣди, при сѫществуването на годишните изпити, така и сега има много кѫсогледи ученици, които гледатъ на контролните изпити като на единствената упорна точка и се самооболщаватъ, че ще могатъ въ края на годината да поправятъ цѣлогодишната си немарливостъ. Тѣ като че не искатъ да знаятъ, че набързо и повърхностно изученото скоро се забравя и че силните душевни напрѣжения, които ще тръбва да употребятъ въ края на годината, за да пригответъ цѣлия годишенъ учебенъ материалъ, ги изнурява съвѣршено, като се отразява твърдѣ злѣ върху душевните имъ способности и тѣлесното имъ здраве.

Не по-малко злѣ се отразява върху успѣха и лошата домашна обстановка и оскаждните срѣдства, съ които се поддържатъ повечето ученици отъ тукашната гимназия. Отъ свидѣтелствата за бѣдность, представени отъ учениците за освобождане отъ училищната такса се вижда, че 436 ученика сѫ синове на бѣдни родители. Отъ направената пѣкъ ревизия на класните наставници по домовете на учениците се указва, че 190 ученика живѣятъ въ влажни, тѣмни и съвѣршено нехигиенични стаи, хранятъ се твърдѣ злѣ, липсва имъ най-необходимото облѣкло и повечето отъ тѣхъ нѣматъ учебници и други нужни учебни пособия. При такива обстоятелства не е за чудо, че подъ дрипавата дрешка и скърпените или провалени панталони се скрива слабо, съвѣршено изнемощѣло, скрофулозно, анемично и прилично на скелетъ тѣло, което държи въ себе си дваждъ по-слаба и безжизнена душа. Право казва римския писателъ Juvenal: „mens sana in corpore sano“ (здрава душа въ здраво тѣло).